

גיליון מס' 472 פרשת בהר
תשפ"ב שנה עשירית

לעילוי נשמת
מרן רבינו
שמריהו יוסף חיים
בן מרן רבי יעקב ישראל זצוק"ל

דברי שי"ח

ממרן רשכבה"ג שר התורה הגר"ח קניבסקי זצוק"ל

מקור שי"ח

ל"ג בעומר - מנהג תספורת החלאקה

עשרות רבות של ילדים רכים היו עוברים לפני רבינו זיע"א ביום ל"ג בעומר [מאחר הנץ עד שקיעת החמה] 'לגזוז' כלשון רבינו, ורבינו שכבשונות מחשבתו היו אפופות בדברי חז"ל היה מתבטא ואומר שהיום הוא כמו 'הספר של כפר קרצום' (עי' מגילה ט"ז א'), הילד היה זוכה לליטוף קל, ואז תוך שהוא מתרחק לחלוטין ממקום הפאות היה גוזז רבינו ממחלפות ראש הילד, כנגד העורף, תוך הזכרת שם הילד ושם אמו לברכה, ואח"כ היה זוכה גם למיני מתיקה, פרי דאגת לב הרבנית ע"ה.

א) אמנם מהראוי לדעת שרבינו זללה"ה היה רגיל לומר שבמשנה (מו"ק י"ב א') מבואר להדיא שתינוק הנולד במועד מגלחין אותו במועד, ומה שנהגו להמתין הוא מנהג ירושלים (ראה ארחות רבינו ח"ב עמ' קט"ו, ומקורו משו"ת נחפה בכסף למהר"י נבון ח"ב קונטרס פרי מפרי דף י"ח, ובשערי תשובה סי' תקל"א ס"ב). וכן במשפחת רבינו לא היו ממתנים לגיל שלש, ובודאי שלא בטקסים המקובלים.

ב) בספר הנהגות רבינו 'אלא ד' אמות' (פ"ב ס"י) מביא עוד שאמר רבינו ז"ל **שאלם בבית לא היה המנהג הזה, ואביו - רבינו הקה"י ז"ל, בתחילה כשנבאו אצלו התנגד לכל זה, אבל אחר כך כבר הסכים באמרו: אני עונש כן משום שזה משמח את ההורים. עוד אמר כי הגרי"ז מבריסק התנגד לגזור השערות והיה רגיל לומר אינני עובד במקצוע ספרות. עכ"ל.** וכמדומה שזה הטעם לכך שרבינו היה נמנע בזמנים שונים מלספר, למרות שמן הדין יתכן שמותר, [כגון בפורים בגלל שאסור במלאכה, ובכל ערב יום טוב בגלל שאסור בהקזה ויש חשש שבתספורת יצא דם, ובי"ט שני של גלויות בא"י מחמת שנמנע מעשיית מלאכות דאורייתא אף שתספורת היא לכאורה מלאכה דרבנן, מלבד ראש חודש האסור מדינא כצוואת ר"י החסיד], לפי שלא ראה בזה עניין הלכתי אלא רק מצות חסד [ושלום בית] עם הבריות, ולכן היה משתמש מזה בכל סיבה הנראית לעין כדי לדחות את איבוד הזמן שהיה יקר בעיני רבינו זיע"א כבבת עיני. ג) לשואלים תמיד אמר רבינו זללה"ה שלא לבוז למנהג ישראל, וכ"כ רבינו בספר 'תורתו מגן לנו' (עמ' ר"א): **אין איסור, עי' מו"ק י"ב א' קטן הנולד במועד**

השבת אבידה

זה היה ביום א' פר' כי תבוא - י"ד אלול תשס"ח. התפללת מעריב יחד עם רבינו בלדרמן. אחרי התפילה ניגש אי מי עם ילד חלאקא שהגר"ח יגזוז לו שערות ראשו, אך משום מה הגבאים סירבו ולא נתנו לו לגשת. הגר"ח זצ"ל הולך לביתו, והוא אחרי, מתחנן אל הגבאים שהוא בא מרוחק וכו' וכו', אך ללא הועיל.

הגר"ח כבר עולה לביתו בחדר המדרגות שבכניסה הפנימית, ואז שם לב לרחש שמאחוריו, הוא שאל מה קורה, והגבאים ענו שיש כאן ילד חלאקא, הסתובב הגר"ח וביקש להביא מספריים, מאי שם צץ מספריים ולשמחת האב באצע חדר המדרגות גזו הגר"ח זצ"ל מחלפות ראשו של הילד. עקבתי מקרוב, והייתי עד לכל הנ"ל, חיש מהר שלפתי מצלמה והנצחתי זאת בעדשת. ניסיתי עד עתה לאתר את בעל השמחה

להתפלל

מתוך ספרו של רבינו
"אורהות ישר"

ב. המתאחר לבא נקרא פושע ועצל (ברכות מ"ג ב') ובודאי בשם זה יקראוהו לעת"ל אם רגיל בכך כמ"ש (בתנחומא ריש ויקהל) שלעת"ל יקרוהו לאדם ע"ש מעשיו ואין לשער גודל הבושה בזה כמ"ש שלא נבוש ולא נכלם לעולם ועד וכנ"ל.

ביאורים:

המתאחר לבוא נקרא פושע ועצל - הכי איתא במסכת ברכות [דף מג]. ואל יכנס אחרונה לבית המדרש משום דקרו ליה פושע, ופירש רש"י, דקרו ליה פושע, מתעצל.

(מתוך ביאור ערך תפילה)

שבוע אחרון למבצע

לע"נ רבן של ישראל מרן הגר"ח קניבסקי זצוק"ל
הספר "תורתו מגן לנו"
(בכריכה קשה 270 עמ')
במחיר מיוחד בסך 10 ₪ בלבד

מוקדי הפצה מרכזיים:

בחנויות גל פז בבני ברק
ובירושלים
בשאר אזורי הארץ ניתן להזמין
במס' 053-3145900
ולקבל את הספר במשלוח חינם
בברכה מרובה מערכת "קובץ גליונות"

לכל קוראי הגליון בקרוב!

קובץ זכרון מיוחד מבית "קובץ גליונות" לע"נ רבינו מרן שר התורה הגר"ח קניבסקי זצוק"ל
נשמח לקבל הנהגות, הוראות, מכתבים, עובדות ותמונות ממרן זצוק"ל
יש לשלוח לכתובת
k.gilyonot@gmail.com

להנצחות בקובץ מיוחד זה
ניתן לפנות למס' 053-3145900
בברכה מערכת "קובץ גליונות"

מותר לגלחו במועד, אבל כך נהגו ע"פ המדרש שהביאו שלש שנים יהיו לכם ערלים שאין מספרים השערות. יצויין עוד שכתב שם רבינו שאין לגזוז חלאקה בביהכ"נ, עי' נזיר מ"ה א' דהוי דרך בזיון.

ד) למי ששאל על מקור המנהג לשמר את שערות החלאקה כתב רבינו ז"ל (שם עמ' רט"ז, עי' נדה י"ז א' תד"ה שורפן בשם הערוך, בכל תגלחת אין ראוי לאבדם דרך בזיון. אמנם כבר כתב הגר"ח פ"ז ל בכף החיים (סי' כ"ז סק"ג) דלא ראה נוהגים כן ושומר פתאים ה', וכן רבינו הקפיד על כך רק בשערו זקנו הקדוש (ס' אלא פע"ג סכ"א, וראיתי שמניחם במעטפה מיוחדת וכשנתמלאה שלחה לגניזת ספרי קודש וכמ"כ בארחות רבינו ח"א עמ' של"ח, ועי' ליקוטי מהר"ח ח"א עמ' ק"ו).

מדור זה לע"נ הרבנית ברכה רבקה ב"ר שלמה אריה רוזנברג ע"ה

היוזמן

ערב לג בעומר בבית מרן

בדרכו לשינת הלילה אמר מרן "כשהייתי ילד, הלכתי עם אבא למדורה, וגם אחיותי באו". לאחר מכן של את בנו הגרי"ש 'נסעת אתנו פעם בל"ג בעומר לצפת'?

(כשנסעו לברית בצפת בל"ג בעומר לפני כשלושים שנה). שמעתי מאמי שזוכרת מילדותה שבנו הגדול של מרן הגרא"ש היה מגיע לספר את הסבא הסטייפלער זצ"ל, והוא היה מניח ידיו על הפאות במשך כל זמן התספורת בפחדו הנורא פן יעבור על הקפת הראש. מרן עצמו ביקש מחתנו שיספר אותו מכיון שחשש שיוציא טיפת דם כמבואר בגמ' שאין להסתפר בערב שבועות מפני שאין להקיז דם ואכמ"ל.

בשנה שעברה ישבנו כמה מבני המשפחה בביתו ול"ג בעומר חל בשבת והתחלנו לשיר בר יוחאי ומרן היה שקוע בלימודו. בלי כוונה שרנו מידי בקול ואאמו"ר השתיק אותנו, ומרן הרים את ראשו ואמר למה אתה משתיק אותם זה עוזר לי...

ליל שבק בהר תשע"ח: אמר מרן: היום שבת של שמיטה (שקוראים בפרשת בהר על השמיטה).

שבת בבוקר, לאחר התפילה מרן גער בגבאי שנתן גלילה לילד בלי שרוולים ארוכים, למה נתת לילד 'ערום' גלילה? (כנראה דעתו שאין זה כבוד הציבור שכידוע הקפיד ביותר על ענין זה כמבואר בשו"ע או"ח סי' ד' סעי' י"ח).

דנן, עשיתי מאמצים מרובים, אך ללא הצלחה, כעת אני פונה למערכת "דברי שי"ח" אולי יהיו הם השליחים הטובים לאתר את האב והילד המאושרים, ואשמח להעניק את התמונה המקורית הזו לאותו ילד חלאקא שכיום הינו כבר בחור בן 17 ובודאי יידע להעריך תמונה ומוזכרת שכזו יותר מבהיותו כבן שלוש...

**היודע פרטים
על תמונה זו
מתבקש לפנות
למס'
053-3145900**

להצטרפות לרשימת מקבלי הגליון במייל ניתן לשלוח בקשה לכתובת: divreysiach+subscribe@googlegroups.com
ניתן לתרום ולהקדיש ע"ג הגליון לע"נ, לרפואה ולהצלחה וכד', נשמח לקבל עובדות, הנהגות, ושו"ת מרבינו.

שָׁנִים קְדֻמוֹנִיּוֹת

על גדולי הדורות

חדש! עובדות חדשות ונדירות מפי רבינו מרן שליט"א!

מדור שָׁנִים קְדֻמוֹנִיּוֹת - לשבועות הבאים בעזה"ו

פרשת בחוקותי - הגאון הגדול רבי משה הלוי סאלוביץ'יק - שויץ (יו"ד י"ט אייר)

פרשת נשא חג השבועות - הגאון הגדול רבי זלמן רוטברג (ח' סיון)

פרשת שלח - הגאון הגדול רבי גדליה גדל (ט"ז סיון)

נשמח לקבל מקוראינו הנאמנים מסמכים, תמונות, עובדות ומעשיות הקשורים להנ"ל

הגאון הגדול רבי יחיאל מיכל פיינשטיין זצוק"ל

מצטרף לקריאתו

בשנת תש"ס היה עת צרה לישראל, משנאינו נשאו ראש, והערבים ביצעו הרבה פיגועי טרור רח"ל, באותה עת התפרסמה קריאת קודש עליה חתומים גדולי ישראל זצ"ל ושליט"א, לקבוע אמירת סדר יום כיפור קטן בערב ראש חודש, וילדי התנ"ם יאמרו פרקי תהילים.

מי שעמד מאחורי היוזמה, היה מרן הגר"מ זצ"ל, ששלח שליחים לגדולי ישראל להחתים אותם, משהגיעו אל רבינו הוא סירב לחתום, שכן לא היה דרכו להתערב בדברים ציבוריים, אך מששמע מהשליח שזו בקשתו של רבי מיכל, הוא הגיב 'אזויי' (ככה?) והוציא את העט וחתם (מפי הר"מ ולדמן, מקורבו של הגר"מ).

"לך לרבי חיים"

רבי מיכל מצידו, הפליג מאוד בשבחים על רבינו, ולא אחת דיבר מגדלותו. פעם שוחח רבי מיכל עם נער צעיר בדברי תורה, ובתוך הדברים הזכיר ענין מסוים שכתוב בגמרא בענין מוקף חומה, והנער הלך לבדוק היכן זה נזכר ולא מצא. כעבור זמן הוא שב לרבי מיכל, ואמר כי לא מצא, הרהר רבי מיכל רגע, ושאל אותו, חיפשת בכל הגמרא מגילה? השיב לו הנער, אכן. חיפשתי.

'אז איך האב גיזאגט אסישטייט, איז שטייט דאס!! אמר לו רבי מיכל בפסקנות, די שאלה איז נאר אוו, פרעגט ר' חיים קניבסקי...' ('אם אמרת, הרי שזה בודאי כתוב! אבל השאלה היכן, זה תשאל את רבי חיים קניבסקי...'). (מפי בעל המעשה, רבי מיכאל אריה שטיגל, ערב פורים בשנת תשמ"ב).

אשרי מי שגדל בתורה

אחרי פטירתו של רבי מיכל הגיע רבינו לנחם את בניו, והתעניין אם כבר הדפיסו את חידושי תורתו, ונענה, כי אמנם החל בסידור חידושי וניפה וזיקק את דבריו שוב ושוב, אך מסיבות שונות לא עלתה בידו, רבינו זירזם להוציא את חידושי תורתו של הגר"מ (ואכן בשנים האחרונות הופיע ממכש הספרים סדרת ספריו 'שיעורי רבינו יחיאל מיכל', וחידושי רבינו הגר"מ). (בני המשפחה; ורשימות מקורבו הגר"ר אליעזר פרידלס).

לאחר מכן אמר להם רבינו את דברי הגמרא בברכות דף י"ז 'אשרי מי שגדל בתורה ועמלו בתורה ועושה נחת רוח ליוצרו וגדל בשם טוב ונפטר בשם טוב מן העולם ועליו אמר שלמה טוב שם משמן טוב ויום המות מיום הוולדו'.

מרן הגר"מ פיינשטיין (במרכז) בחתונת בנו של תלמידו ומקורבו רבי אליעזר פרידלס זצ"ל (משמאל)

מפני שיבה תקום

סח נכד רבינו הגאון רבי גדליה הונגיסברג שליט"א כי פעם אחת התקיימה במעונו של רבינו כינוס צדקה לטובת יתומים עניים, כאשר הבחין רבינו שנכנס אל החדר מרן הגר"ח פיינשטיין שליט"א, שהקרו היתה בראשותו, להתיישב לצידו של רבינו, הוא התרומם בפניו ואמר לו 'מפני שיבה תקום'.

הלך בשליחות אביו

סח רבינו: הכרתי היטב את רבי מיכל זצ"ל, נוסף על היותו חתנו של הרב מבריסק היה תלמיד חכם, והלכתי אליו פעם בשליחות אבא זצ"ל בענין שהיה אז על הפרק.

תמונה נדירה:

מרן הסטייפלר זי"ע עם רבי יחיאל מיכל פיינשטיין (באדיבות: נכדו רבי צבי אריאל)

השליח המתאים ביותר

בשנת תשל"ו עמדה על הפרק שאלה ציבורית שהדיעות בין גדולי ישראל נחלקו בה, ורבי מיכל ביקש להעביר אז את דעתו למרן הסטייפלר, אך לא אבה לסמוך על אף שליח, הוא ביקש איפה לקרוא לרבינו כדי שיעביר את הדברים להעביר.

בני ביתו שאלו אותו - ילמדנו רבנו, מדוע להזמין את רבי חיים דוקא והרי הוא אינו שייך לענין ואינו בקי בפרטים, שכן אינו מעורב בעניני ציבור.

'דוקא משום כך' השיב לו רבי מיכל, 'מפני שאני רוצה שהשליחות תעבור כמות שהיא בלי להוסיף ובלו לגרוע, הלא אם אקרא לעסקן שבקי בפרטים הוא יאמר את מה שהוא רוצה לשמוע'...

מדוע הגיע רבינו לחתונה

בנישואי בנו של רבי מיכל (כסלו תשל"ח), מרן הגר"ח שליט"א ראש ישיבת עטרת שלמה, השתתף רבינו זצ"ל, הדבר היה לפלא שכן רבינו לא הוזמן וגם לא היה קשור עמו אז.

ואח"כ התברר, שהחתן הגאון רבי חיים פיינשטיין שליט"א הגיע להזמין לחתונה את מרן הקהילות יעקב יחד עם אביו, ומרן הסטייפלר השיב לו שמכיון שהוא גדר בעד עצמו, כמעט אינו הולך להשתתף בחתונות, אבל מפני כבוד התורה הוא יחרוג ממנהגו ויבוא להשתתף בשבע ברכות. ומכיון שהגר"מ טרח והזמינו לחתונה, הוא שלח את בנו להשתתף במקומו (ואכן מרן הסטייפלר השתתף בשמחת שבע ברכות).

לאחר מכן שמע את הדרשא שהכין החתן שליט"א לומר בשמחת החתונה, וכאות הערכה נתן לו שני כרכים מספרו 'קהלות יעקב' ורשם לו הקדשה נאה.

ההקדשה בכתב ידו של מרן בעל הקהילות יעקב זי"ע

מרן הסטייפלר משתתף בשמחת השבע ברכות

